

rantien! — Nej, saa siger jeg: Stulle vi ind paa Statssocialisme, saa er i Virkeligheden den virkelig ægte Socialisme meget fornuftigere, den, som gaar ud paa at sige: Lad Staten tage alle Grundejendomme, alle faste Ejendomme og drive dem, lad Staten sætte sine Forvaltere til at passe dem, og saa maa naturligtvis Staten skaffe Penge og optage Penge fra Udlandet, hvis den trænger dertil. Det er konsekvent og fornuftigt, men denne haltende Socialisme, Statssocialismen, som paadrager Staten en Garanti for Hundreder af Millioner, uden at Staten har noget virkelig Tilsyn, skulde vi sidst af alt komme ind paa.

Formanden: Den 5te Landstingsmand for 7de Kreds (Kottbøll) har Ordet for en kort Bemærkning.

Kottbøll: Jeg takker den ærede sidste Taler, fordi han tilkender mig en Sagkundskab, som jeg ikke selv mener, at jeg er i Besiddelse af. — Dernæst skal jeg bemærke, at det ærede Medlem meget har misforstaaet mine Udtryk, idet jeg ikke sagde, at naar jeg saa Sagkundskaben paa den ene Side være for, og Sagkundskaben paa den anden Side være imod, kunde jeg gaa med. Jeg sagde, at da jeg mangler Sagkundskab, og da de sagkundige staa mod hinanden, baade de sagkundige her i Tinget og i det andet Ting, drog jeg en Konsekvens af, at der tidligere havde foreligget Statsgaranti, uden at det havde haft nogen Indflydelse paa Statens Stilling udadtil.

Jeg maa med det samme tillade mig over for den ærede sidste Talers Udtalelse om, at det foreliggende Forslag skulde stræbe hen mod Statssocialisme, at bemærke, at efter min Mening ere vi rigtignok i langt højere Grad ved andre Forslag komne hen mod Statssocialismen, idet man jo her ikke lægger Ansvar over paa Staten, nej, Ansvar kommer selvfølgelig til at hvile paa Grundejerne. Jeg kan f. Eks. nævne et i øvrigt humanitært Lovforslag, der er gaaet her igennem Tinget, Alderdomsunderstøttelsesloven. Den lægger efter min Mening et ganske anderledes Ansvar over paa Staten, og den gaar langt videre i Retning af Statssocialisme, idet Loven siger, at naar man er 60 Aar gammel, skal Staten forsørge en.

Gstrup: Ja, der skulde jo ikke mindre end dette Lovforslags § 3, saaledes som det foreligger for os her, til for at saa mig til at overvinde min store Ulyst til at tage aktiv Del i Forhandlingerne i denne Sal. Jeg har betragtet min Tilstedeværen her

som en Fortsættelse af den Ferie, som jeg tror at kunne have Ret til at tage efter en saadan lang uafbrudt Tjeneste, som jeg har gjort. Jeg tillægger imidlertid denne § 3 en saa ganske overordentlig stor Betydning, at jeg vilde anse det for at være mod min Pligt som Landstingsmand ikke at udtale min Mening derom, og lægge den Bægt, som min Stemme kan have, i Bægtstaaelen for at saa Paragraffen bragt ud af Lovforslaget og om muligt saa bragt hele denne i mine Tanker urigtige Tanke ud af Verden. Jeg siger udtrykkelig, bidrage det lidt, jeg formaar, dertil; jeg tillægger ikke min Mening derom saadan Bægt, at den skulde være afgørende.

Jeg vil da først udtale en Beklagelse, der allerede er kommen fra flere Medlemmer, over, at denne § 3 er bleven hæftet til et Lovforslag, som jeg anser for at være i alt væsentligt saa godt, at de mindre Vndringer, jeg kunde ønske deri, aldrig kunde foranledige mig til at ville tage Ordet. Men denne § 3, denne Tanke om en Statsgaranti for de private Laan, forekommer mig baade at være saa principiel urigtig, at det vilde være uforsvarligt ikke at modarbejde Tanken, saa vidt man kan, og ogsaa at være i den Grad farlig for Statskredit, at jeg af den Grund, selv om der ikke var principielle Indvendinger, vilde anse det for at være utiladeligt at slutte sig dertil.

Hvad nu altsaa det første Punkt angaar, den principielle Indvending, da ser jeg ikke rettere, end at det ærede Medlem, som før havde Ordet, det ærede 4de Medlem for 1ste Kreds (Det. Hansen), har fuldstændig Ret, naar han betegner Paragraffen som et Skridt i Retning af Statssocialisme, — jeg tror, det var det Udtryk, det ærede Medlem brugte. Jeg tror endog saa, at man kunde gaa lidt videre og sige, at det er et Skridt og et stort Skridt henimod den kommunistiske socialistske Statsordning, som vi dog vistnok her ere bestemte paa at modsætte os med alle de Kræfter, vi have. — Hvad er det i Virkeligheden, der forlanges her? Der forlanges, at Statskassen, Staten, det vil altsaa sige alle Statens nuværende og fremtidige Borgere, skulle være tvungen Selvskyldnerkautionsist for Laan, der optages af private, hørende til en enkelt Klasse i Samfundet, — det er jo det, det gaar ud paa. Jeg ser ikke rettere, end at et saadant Skridt som dette, at indgaa Selvskyldnerkautionsforpligtelse, er et stærkt Skridt henimod at saa fælles Gæld, og Skridtet fra fælles Gæld til fælles Formue — det kommunistiske Samfund — er ikke langt. Jeg tror altsaa, jeg har fuld Føje til at udtale,